



آله‌رق کوزلریمز آچایه جقمی یز؟ کندیمزه آجیایورسوق ، باری ،  
دعوی انتساب ایله لکله مکده اولدیغمز شو معصوم شریعت آجیه لم .  
چونکه بزم بوغفلتمیزی ، بو عطا تمیزی ، کتاب کائناته قارش بوقدر  
جهالتمیزی کورن یابانچیلر ناحق یره اوزواللی یی محکوم ایدیورلر .  
« مسلمانلری اویوشدیران ، شئون خلقتی آله بیلدیکنه لاقید براقان  
سائق دیرلندن باشقه برشی دکدر . » دییورلر . هیهات که دین  
نه سویلیور ، بزنه آ کلیورز !

محمد عاکف

## فلسفه

### اسلامده فن و فلسفه

اون برنجی عصر میلاده ، عراقده یتیشان ارباب فن آره سنده ،  
ابن جزله کبی داهایک چوق پارلاق سیالر کوریور .  
علی بن عیسی بونوار دماغلردندر . ابن جزله برداهی صرفان  
ایدی . علی بن عیسی ایسه برخارقه ذکادر .  
عرب فهرست نویسلری علی بن عیسی کبی برنادره کالانک  
اسمنده تردد ایتش اولدقلری آ کلاشیلیور . عینی تردد آثار غریبه ده  
مشاهده ایدلمکده در .

تراجم احوال کتابلرنده (علی بن عیسی) و (عیسی بن علی)  
نامنده ایکی اسم تصادف اونیور . بعضیلری بویکی اسمک یالکز  
برشخصه عائد اولدقلری ادعا ایتدکلری حالدیه دیگر بعض ذواته  
بونلرک آیری آیری ایکی شخص اولدقلری ادعا سنده اصرار ایدیورلر .  
شرق تراجم احوال مؤلفلرندن کاتب چلبی ، جمال الدین الکوفی ایله  
بونلردن اخذ معلومات ایدن مؤلفین غریبه برنجی رأی التزام  
ایدیورلر . ابن ابی اصیبعه و فهرست مؤافی محمد بن اسحق کبی ذوات  
ایسه بواسملرک آیری آیری ایکی شخصه عائد اولدقلری بیان  
ایتکده درلر . جمال الدین کتابنده ، (عیسی بن علی) اسمی آلتنده  
یالکز برذاتندن بحث ایدره بونک مشهور (حنین) ک شا کردی  
و (تقریرات الکحالین) عنوانلی اثرک مؤلفی اولدیغی ذکر ایدیور .  
ابن ابی اصیبعه ایسه بونامده ایکی ذاتندن بحث ایدیور . بونلردن ،  
کتابنک سکزنجی بابنده (علی بن عیسی) نامی آلتنده بحث ایتدیکی  
ذاتی سلطنت عباسیه نکه ایلاک زمانلرینه مصادف اوله رق کوستریور  
واودورک شعشعه علمیه سنی اعلا ایدن اعظم اطبا صر سنده ادخال ایدیور .  
ابی اصیبعه بوذاتی مشهور (حنین) ک تلمیذی وایکی اثر مشهورک  
مؤلفی اولمق اوزره قید ایدیور .

اونجی بایده بحث ایتدیکی ذاتی ایسه عراق اطبا سی آره سنده  
تعداد ایدیور و دییورکه : (علی بن عیسی) ویا (عیسی بن علی) ک  
مقدر کوز طیبیلرندن اولوب (تقریرات الکحالین) نامی آلتنده  
شهر تشعار اولان قیمتدار کتابک مؤلفیدر . بو کتاب ، کوز خسته .  
لقرله اوغراشان اطبا آره سنده فوق العاده برقیمتی حائر در . معافیله

اثرک قسم عملیسی اقسام نظریه سندن داهای مکملدر .  
هجرت نبویه نکه دردنجی عصری نهایتی متعاقب ارتحال ایلشدر .  
ابن ابی اصیبعه نکه بروجیه مشروح بیاناته کوره کحال شهر علی بن  
عیسی (حنین) ک شا کردی اوله رق قبول ایدمه جکیز . چونکه  
آره لرنده بر یحق عصر قدر بر زمان کچمش اولیور . فهرست مؤلف  
شهری محمد بن اسحق (عیسی بن علی) نامنده بحث ایتدیکی ذاتی  
(حنین) ک شا کردی و حیوانانندن استحصال اولنه بیله جک منافعدن  
باحث بر اثرک مؤلفی اولمق اوزره تصور ایدیور .

شوحالده فهرست مؤلفنک بحث ایتدیکی «عیسی» نامنده کی ذاتک  
کحال شهر اولمدیغه اعتماد ایده بیلیرز . چونکه فهرست هجرت نبویه نکه  
۳۷۷ سنه سنه قدر اولان ذواتندن بحث ایدیور . کحال شهر ایسه بو  
زماندن سوکره کلددر . هر حالده ابن ابی اصیبعه نکه بیاناتی وجهله  
(عیسی بن علی) نامیلله ایکی طبییک وجودینی قبول ایتک ضروریدر .  
زماناً مؤخر اولان وکوز خسته لقارنده اختصاص تام صاحبی بولان  
علی بن عیسی اون برنجی عصرک مبادیسنه طوغری عراقده شعشعه پاش  
کال اولان اعظم دندر . بوراده بحث ایتک ایستدیکم زده بوذاتدر .  
علی بن عیسی کحالقه واسع بر ساحه ترقی آچشدر . اثرینی  
تدقیق ایدنلر ؛ بو بویوک سیانک یشادینی عصری نظر اعتباره آلدقلری  
زمان ؛ کنسیدیلرینی حیرت و تحیلدن آله میورلر . اوروبا مؤلفینندن  
دوقنور (لوسین) و موسیو (Reiske) اطبا ی اسلامیه میاننده  
(علی بن عیسی) نامنده ایکی کیمسه بولدیغی قبول ایدیور و کحال  
شهره ایشار تکریماتده قصور ایتورلر . تقریرات الکحالین ، باشلیجه  
اوج قسمه آیرلشدر . برنجی فصل ، کوزک تعریف و تشریحنه ،  
ایکنجی فصل کوزده ظهور ایدن امراض خارجییه ، اوجنجی فصل  
کبی کوزک طبقات داخلیه سنه عائد امراضه تخصیص ایدلشدر . بوفصلده  
(قصر البصر) حقنده مهم تدقیقات واردر .

مؤلف ، کتابک مقدمه سنده ، جالینوس وحنین کبی اطبانک  
آنارندن پک چوق استفاده ایتش اولدیغی اعتراف ایدیور .  
کحال شهرک بوقیمتدار کتابی - (de cognition infermita -  
tum oculorum et curatione orum) عنوانی آلتنده اوروبا  
لسانلرینه ترجمه ایدلش و دفعاتله طبع اولمشدر .

۱۸۴۵ سنه سنده هیل (Hille) درسد شهرنده علی بن عیسی نکه  
بومشهور کتابندن بر پارچه یی (Alii ben issa monitorium  
oculariorum specimen) عنوانی آلتنده نشر ایتش و اثرک  
متن عربیسنک ده بالآخره نشر اولنه جغتی وعد ایتش ایسه ده مع التأسف  
بو وعدینی انفاذه موفق اوله مامشدر .

هیل ، بواثرینه اوزون بر مقدمه ایله باشلایه رق بوراده امراض  
عینییه و مبحث تشریح و وظائف عین (ophthalmologie) حقنده  
بر تاریخچه یابدقندن سوکره علی بن عیسانک کتاب اشهرینک برنجی  
بابی کاملاً ترجمه ایتش و ایکنجی اوجنجی بابلر کده برر فهرستی  
درج ایلشدر .